

Utvecklingsplan efter utvärdering av huvudområdet Interkulturella litteraturstudier

Beskriv kort processen för utvecklingsplanens utarbetande:

UFN:s utlåtande och utvecklingsplanen har behandlats vid möten med lärarkollegiet inom masterprogrammet i interkulturella litteraturstudier. Utvecklingsplanen har utarbetats i samarbete mellan programansvarig och programmets styrgrupp. Vidare har ISLL:s IL den 11 februari 2025 diskuterat utlåtandet och den utvecklingsplan som programansvarig sammanställt. Efter den diskussionen har prefekt i nära samarbete med programansvarig justerat kommentarer och åtgärder enligt den mall som anges.

Styrkor och goda exempel

- *Utbildningen är unik i sitt slag i ett svenskt sammanhang.*

Kommentera utlåtandet:

Vi delar bedömningen att vår utbildning är unik inom det svenska utbildningslandskapet. Även om det finns några svenska lärosäten som erbjuder kurser och program med direkt relevans för vårt huvudområde, finns det ingen annan institution som erbjuder ett masterprogram specifikt inriktat på interkulturella litteraturstudier. Precis som sakkunnigas rapporter påpekar finns det tydliga kopplingar till andra masterprogram och nationella forskarskolor i närliggande forskningsområden, liksom en växande forskning inom interkulturella studier både nationellt och internationellt. Detta indikerar ett betydande intresse och behov av att utveckla sådana studier på avancerad nivå i Sverige. Vårt masterprogram i interkulturella litteraturstudier (120 hp), som först erbjöds höstterminen 2024, har delvis utvecklats för att möta detta behov.

- *Lärarnas kompetens är hög och relevant.*

Kommentera utlåtandet:

Vi instämmer i att lärarnas kompetens är både hög och relevant. Lärarkollegiet inom vårt masterprogram i interkulturella litteraturstudier består av erfarna och disputerade lärare samt seniora forskare. Gruppen präglas av stabilitet, då en betydande del av lärarkollegiet har varit involverad sedan processen för att ansöka om en masterutbildning i interkulturella studier inleddes 2014.

Vi planerar att ytterligare stärka den pedagogiska och forskningsmässiga kompetensen inom lärarkollegiet genom strategiska befordringar till docent av 2-3 kollegor inom institutionen under de kommande tre åren. Dessutom ser vi en framtida rekrytering av en gästprofessor med en relevant akademisk profil som en önskvärd förstärkning av masterprogrammet och vår forskning inom interkulturella litteraturstudier.

- *Interkulturella litteraturstudier är ett betydelsefullt område att utveckla vidare.*

Kommentera utlåtandet:

Styrdokument från den *Globala Målen för Hållbar Utveckling* (mål 4, delmål 4,7) till den *Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet* (Lgr22, "Förståelse och medmänsklighet") betonar vikten av både kompetens och kunskap gällande kulturell förståelse, kulturella mötesplatser och kulturell mångfald. Detta fokus är av central betydelse i ett alltmer globaliserat samhälle. Vi instämmer med sakkunnigas utlåtande där det skrivs fram att litteraturens roll ges särskild uppmärksamhet i Skolverkets styrdokument, där den framhålls som ett viktigt verktyg för att främja interkulturell förståelse. Dessutom är interkulturella litteraturstudier direkt relevanta och i linje med Högskolan Dalarnas strategi 2020-2026 och de centrala kvalitetsaspekterna som identifierades, såsom "utbildningar för samhällsnytta och bildning" och "globala perspektiv och interkulturell förståelse." Vår omfattande forskningskompetens inom litteratur och kultur, med särskilt fokus på både den globala Norden och den globala Södern, positionerar oss unikt för att bidra till en mer nyanserad förståelse av interkulturella relationer och för att öka medvetenheten om de komplexa dynamiker som präglar dessa relationer.

Utvecklingspotential

Genomföra åtgärder för att bygga upp en större och stabilare studentpopulation.

Exempelvis:

- *Skapa bättre förutsättningar för marknadsföring genom någon form av programbeskrivning (se nedan) som bidrar till att tydliggöra varför en student ska läsa utbildningen.*
- *Utforma en marknadsföringsplan.*
- *Utifrån en systematisk omvärldsbevakning undersöka möjligheter till samarbete med andra lärosäten i tillämpliga delar.*

Kommentera utlåtandet:

En hel del av de föreslagna åtgärderna som nämns har också identifierats och åtgärdats helt eller delvis av den programstyrgrupp som arbetat med att skapa masterprogrammet under 2023 och 2024. En anledning till att skapa programmet och inte hålla kvar vid enstaka kurser som studenterna själva kan plocka ihop till ett masterexamen var just att skapa tydlighet och struktur för att attrahera en större grupp studenter. Detta gäller särskilt för internationella studenter som inte är bekanta med det svenska högskolesystemet, där det är möjligt att sammanställa ett eget program genom val av fristående kurser från olika lärosäten. Vår erfarenhet med magisterprogram i engelska med litteraturvetenskaplig inriktning visar att det finns betydande möjligheter att locka nationella och internationella studenter genom att erbjuda ett klart definierat utbildningsprogram.

Inför programstart marknadsfördes programmet med hjälp av kommunikationsavdelningen på men också genom lärarnas olika nätverk. Det genomfördes även en mindre kampanj i sociala

medier. Programstyrgruppen ser dock att en marknadsföringsplan är en strategisk fråga för HDa då det i stora delar är en kostnadsfråga och inget som t.ex. en programansvarig och inte heller alltid en institution kan ta beslut om.

Inför att programmet öppnades för ansökan skapades en programsida. På programsidan finns en tydlig programbeskrivning där potentiella studenter och andra intresserade kan läsa om hur utbildningen är uppbyggd, varför den är relevant att studera och möjliga yrken den kan leda till. Sidan används i nuläget också som en referens när lärare i programmet informerar kollegor vid andra lärosäten om hur programmet är upplagt.

Innan förslag gavs på att huvudområdet skulle ha ett program gjordes en noggrann omvärldsanalys där liknande utbildningar i Norden och övriga Europa gick igenom. Detta gjordes för att se potentiella kandidatutbildningar som kan generera studenter och även för att hitta ett område där HDa är unik. Omvärldsanalysen gav också möjliga namn på potentiella samarbetspartners.

Forskargruppen Litteraturer i samhällen (LiS) startade 2022 en serie med öppna föreläsningar med internationellt erkända forskare (LiS Open Lecture Series) som fungerar både som en yta för mastersstudenterna att möta forskning men också en kontaktyta mellan programmet och potentiella samarbetspartners. Med vissa gästföreläsare har möjliga ERASMUS utbyten diskuterats för både lärare och studenter. Detta kommer att arbetas vidare på med hjälp av Högskolans internationaliseringssamordnare under de kommande åren.

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder:

Under uppbygganden av masterprogrammet har vi identifierat flera potentiella utvecklingsområden. Några av dessa har också identifierats av sakkunniga. Nedan presenteras några av dessa möjliga utvecklingsområden:

- *Stärkande av samarbeten med andra lärosäten.* Baserad på en kontinuerlig omvärldsanalys så kan den tidigare kartläggning av potentiella samarbeten med andra lärosäten redovisas. Då kan man utforska möjligheterna att initiera gemensamma kurser, samt identifiera institutioner som erbjuder relevanta kurser som kan fungera som valfria kurser för våra studenter. Programmets kurser kan även erbjudas till forskarstuderande, eftersom dessa kurser kan vara relevanta för olika forskarskolor i Sverige, vilket poängteras i en av de sakkunnigas rapporter.
- *Integrering av teorier, metoder och analyser i interkulturella litteraturstudier i våra grundkurser inom våra olika språkämnen.* En tydligare och mer systematisk belysning av interkulturalitet i våra grundkurser inom våra olika språkämnen kan locka studenter att fortsätta sina studier på avancerad nivå inom vårt masterprogram.
- *Utveckling av Erasmus utbyten för både lärare och programstudenter.* Detta kan bidra till att utveckla utbildnings och forskningsmöjligheterna för lärarkollegiet och programstudenter, öka studenternas internationella erfarenheter, särskilt med lärosäte som har forskarrättigheter.

Krav på åtgärder

- *Formulera en beskrivning/programförklaring som preciserar utbildningens idé och förtydligar gemensamma teman (t ex det interkulturella perspektivet),*

forskningsanknytning, syften och mål, samt presentera kurserna inom detta ramverk och visa hur de bidrar till helheten.

Kommentera utlåtandet:

Arbetet för att uppfylla det här kravet har redan inletts genom skapandet av masterprogrammet i interkulturella litteraturstudier. Sådana aspekter som utbildningens idé, gemensamma teman, forskningsanknytning, syften och mål, och anställningsbarhet finns sammanfattade i programmets webbsida, vilken utgör en del av vår marknadsföringsstrategi för programmet.

Vi instämmer dock att det finns ett behov att fokusera på det kontinuerliga arbetet för att utveckla programmet. Det är av stor vikt att förstärka samarbetet och delaktigheten bland lärarkollegiet i programmets utveckling. Detta är nödvändigt för att säkerställa en fortsatt forskningsanknytningen i våra kurser inom programmet samt deras bidrag till ett sammanhängande masterprogram.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Åtgärd 1: *Utveckling av ett publikationsprojekt.* Ett publikationsprojekt kommer att initieras med fokus på definitioner av teorier och metoder, samt deras tillämpning i konkreta fallstudier inom interkulturella litteraturstudier. Syftet med denna åtgärd är att förstärka samarbetet inom forsknings- och utbildningsinsatser mellan lärarkollegiet samt med andra nationella och internationella forskare. Genom detta projekt kommer lärarkollegiet att fördjupa sin expertis inom området interkulturella litteraturstudier, vilket i sin tur kommer att klargöra de teoretiska och metodologiska aspekterna av programmet.

Idén till projektet har sitt ursprung inom lärarkollegiet och har utvecklats till att bli en del av LiS-forskargruppens forskningsaktiviteter, där samtliga programlärare deltar aktivt.

Förväntade forskningsresultat inkluderar: (i) en antologi på svenska, redigerad av LiS-gruppens forskare och som inkluderar bidrag från såväl LiS-forskare som inbjudna experter inom relevanta forskningsområden och som är verksamma i nordiska länder; (ii) en antologi på engelska, även den redigerad av LiS-forskare, med bidrag från LiS-forskare och inbjudna experter inom relevanta forskningsområden, verksamma vid lärosäten i andra länder.

Tidplan: mars 2025-januari 2027

Ansvariga: programansvarig, styrgruppen, redaktörer, LiS-forskargrupp

Åtgärd 2: *Etablering av tydliga utvärderingsstrukturer.* Tydliga strukturer för programutvärdering etableras, baserade på gemensamma analyser av kursutvärderingar inom lärarkollegiet. Detta kommer att leda till en kollegial diskussion kring hur de individuella kurserna, i synnerhet de obligatoriska kurserna, bidrar till en sammanhängande utbildning.

Tidplan: under 2025

Ansvariga: programansvarig, styrgruppen, programmets lärarkollegium

Ange vad som kommer att skrivas in i institutionens kommande VP:

- Plan för genomgång av utvärderingsstrukturer
- Plan för finansiering av publikation av antologier

- Bygga upp en programstruktur för kunskapsöverföring mellan kurser, kursansvariga och lärare
- *Utreda orsaker till låg genomströmning.*

Kommentera utlåtandet:

Möjligheten att bedriva studier på avancerad nivå inom Interkulturella litteraturstudier vid HDa etablerades initialt utan ett formellt masterprogram och bara med fristående kurser. Som tidigare påpekats i detta dokument, medför avsaknaden av ett strukturerat program att man tappar internationella studenter, eftersom de inte är bekanta med det svenska utbildningssystemet och möjligheten att bygga sitt eget program med fristående kurser. Vidare observeras en betydande diskrepans mellan antalet antagna studenter och de som faktiskt registrerar sig för fristående kurser. Det finns registrerade studenter som inte avregistrerar sig, vilket kan påverka genomströmningen negativt. För att motverka en sådan tendens är programstudier avgörande, eftersom de attraherar både nationella och internationella sökande och studenter som har som mål att förbättra sin akademiska profil för att förbättra sin anställbarhet och öka sina chanser till fortsatt doktorandstudier. Dessutom kan programstudier påverka genomströmningen positivt därför att: (i) studenter har en klar programstruktur som de följer; (ii) studenter läser alla obligatoriska kurser och många av de valbara kurserna med samma kursdeltagare. Dessa faktorer är också en anledning varför masterprogrammet utvecklades som en åtgärd för att hantera inte bara genomströmning, men också söktryck och antalet registrerade studenter i våra kurser.

En närmare och individualiserad uppföljning av programstudenternas prestanda i programmet bedöms av de externa sakkunniga att kunna bidra till en förbättrad genomströmning. Detta är en av de anledningarna varför en styrgrupp, med en representant för varje inriktning, etablerades innan de nuvarande interna reglerna om programansvariga godkändes av Högskolan Dalarna. En stor utmaning som vi tyvärr har stått för sedan början av programmet i hösten 2024 är att styrgruppen inte har fått medel för att bekosta den tiden som styrgruppen investerar och bedömningen av programansvarigs tid borde justeras för att kunna bemöta ansvarskrav. Bristen av tillräckliga medel riskerar att påverka negativt programmets kvalitetsrutiner negativt, inklusive skapandet och implementeringen av rutiner för att följa upp programstudenternas prestationer.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Åtgärd 1: skapa strukturer för att kunna följa upp programstudenternas prestationer under programmets gång.

Tidplan: under 2025

Ansvar: programansvarig, styrgruppen, lärarkollegium

Åtgärd 2: skapa strukturer med regelbundna möte för lärarkollegiet inom programmet för att kunna analysera programstudenternas prestation och genomströmningen i alla kurser, med särskilt fokus på de obligatoriska kurserna i varje inriktning.

Tidplan: under 2025

Ansvar: programansvarig, styrgruppen, lärarkollegium

Ange vad som kommer att skrivas in i institutionens kommande VP:

- Plan för det administrativa arbetet som ska genomföras av styrgruppen och programansvarig
- *Säkerställa att det skapas förutsättningar för ett aktivt och verksamt lärarkollegium.*

Kommentera utlåtandet:

Programmet har redan nu ett aktivt och verksamt lärarkollegium där majoriteten av lärarna deltagit i kursernas uppbyggnad och utveckling. De flesta lärare träffas också regelbundet i forskargruppen LiS. För att bibehålla och utveckla ett aktivt och verksamt lärarkollegium kommer lärarna inom programmet arbeta med två antologier (se ovan), tillsammans arbeta fram en programstruktur (se ovan), utveckla samarbeten med andra lärosäten och utforska möjligheter till ERASMUS utbyten. För att detta ska vara möjligt behövs dock strukturella förutsättningar såsom arbetstid och resor, något som programmets styrgrupp eller programansvarig inte har mandat att bestämma över. Det behövs också en plan för att behålla arbetet i styrgruppen och kurser attraktivt och intressant för lärarna och inte en börda. Det behövs också en kompetensförsörjningsplan för att säkra att alla kurser kan ges även om någon eller några lärare skulle bli sjuka eller av andra anledningar försvinna från programmet.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Åtgärd 1: Se över tidsåtgång och timfördelning inom institutionen för att säkerställa att programmets lärare har bästa möjliga förutsättningar.

Tidplan: under 2025

Ansvariga: Avdelningschef, programansvarig, programmets styrgruppen

Åtgärd 2: Göra en plan för kompetensförsörjning så att lärarkollegiet fortsätter vara aktivt och verksamt.

Tidplan: under 2025

Ansvariga: Prefekt, avdelningschef, programansvarig, programmets styrgruppen

Åtgärd 3: Planera ett långsiktigt budgetarbete så att lärarkollegiet kan delta i utvecklingsprojekt, ERASMUS projekt och uppbyggnad av kurser med andra lärosäten.

Tidplan: under 2025

Ansvariga: Prefekt, avdelningschef, programansvarig, programmets styrgruppen

Ange vad som kommer att skrivas in i institutionens kommande VP:

Ett närmare samarbete mellan institutionens ledning och programansvarig för att planera ett långsiktigt arbete som ska säkerställa de bästa möjliga förutsättningarna för lärarkollegiets bibehållande och för programutvecklingen.

Den 28 februari 2025

Boglárka Straszer

Prefekt

Institutionen för språk, litteratur och lärande